

Соломянна Т.В., студентка гр.ФБС – 16-16д

Шапуров О.О., к.е.н., доц. – науковий керівник

АНАЛІЗ СТАНУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ФБСС

Аналіз банківської діяльності в Україні показав, що за підсумками 2016 року обсяг загальних активів банків збільшився на 10,6%, а чистих – практично не змінився (+0,15%). Однією із складових приросту загальних активів стало збільшення портфеля ОВДП та похідних інструментів Приватбанку внаслідок його переходу до державної власності. Поряд з цим, не менш вагомими причинами коливання обсягу банківських активів у досліджуваному періоді було виведення значної частини комерційних банків із ринку, скорочення кредитних портфелів банків та зміна курсу національної валюти (на початок 2017 року частка активів в іноземній валюті у загальному обсязі банківських активів становила 41,8%). У поточній ситуації банківська діяльність й надалі продовжує характеризуватись невисокою активністю кредитних операцій. Протягом 2016 року обсяг банківського кредитного портфеля порівняно з 2015 роком збільшився на 4,2%, що зумовлено у значній мірі конвертацією валютних кредитів у гривневі. Обсяг суми кредитів, наданих фізичним особам, протягом останнього року знизився на 10,43% і становив 847,09 млрд. грн., а кредити, надані суб'єктам господарювання, за підсумком 2016 року збільшилися на 1,98% і на початок 2017 року досягли значення у розмірі 157,39 млрд. грн. Незначний обсяг банківського кредитування пов'язаний із системною проблемою нестачі довгострокових ресурсів у банківській системі, обмеженням доступом до нових запозичень на міжнародних ринках, погіршенням платоспроможності позичальників, збільшенням обсягів проблемних кредитів, а також зниженням мотивації банків до кредитування внаслідок існування безризикових високоприбуткових інструментів – ОВДП та депозитних сертифікатів НБУ, частка яких на початок 2017 року становила 24,6% чистих банківських активів. Дослідження обсягу банківських зобов'язань показало, що їхній обсяг в Україні протягом 2016 року суттєво не змінився. Протягом 2013- 2015 рр. у банківському секторі досить помітною була тенденція до відтоку вкладів фізичних осіб та зниження їхньої питомої ваги у структурі зобов'язань банків внаслідок зниження реальних доходів населення, підвищення недовіри до банківських установ, що зумовлено як складною економічною ситуацією в Україні, так і суперечливими діями Національного банку, які пов'язані із невиконанням ним у повній мірі своїх функцій щодо банківського регулювання нагляду. Погіршення окремих показників банківської діяльності призвело до зниження ефективності функціонування банківської системи в цілому. За підсумками 2016 року в Україні зафіксовано історично великий збиток банківського сектору – майже 159 млрд. грн., з яких майже 136 млрд. грн. (майже 80%) припадає на Приватбанк. Основними причинами збиткової діяльності банків став вплив залучених коштів, протермінування платежів суб'єктами господарювання, відрахування у страхові резерви тощо. Банківські установи, що завершили звітний період з додатнім результатом діяльності, отримали сукупно 10,82 млрд. грн. прибутку.

Для вирішення актуальних проблем розвитку банківської системи та стабілізації умов її функціонування необхідно застосувати систему заходів, спрямованих на: диверсифікацію банківських активів; впровадження нових депозитних програм; підвищення рівня капіталізації банківського сектора шляхом залучення додаткового акціонерного капіталу; удосконалення процедур санації, реорганізації та ліквідації банків; виконання та дотримання нормативів НБУ, що регулюють діяльність комерційних банків; створення умов для залучення інвестицій у вітчизняну банківську систему в межах, що не створюватимуть суттєвих фінансових ризиків